

Procedura postępowania w przypadku ucznia z chorobą przewlekłą

Choroba przewlekła to proces patologiczny trwający ponad 4 tygodnie, cechujący się brakiem nasilonych objawów chorobowych. Przewlekła choroba znacząco wpływa na całościowe funkcjonowanie dziecka. Długotrwała choroba i częste hospitalizacje mogą okresowo uniemożliwiać choremu dziecku przebywanie w grupie rówieśników, a także zaspokajanie wielu ważnych potrzeb psychicznych, fizycznych i społecznych.

Cechy choroby przewlekłej:

- pojawia się w różnym wieku;
- ma długotrwały przebieg;
- może towarzyszyć dziecku przez całe życie;
- może mieć łagodny lub burzliwy przebieg;
- sposób leczenia jest długi, żmudny i uciążliwy;
- sposób leczenia wiąże się często z koniecznością długotrwałych pobytów w szpitalu oraz rozłąki z bliskimi,
- niektóre choroby mogą zagrażać życiu dziecka.

Psychologiczne następstwa choroby przewlekłej:

- lęk, smutek, poczucie zagrożenia;
- koncentracja na potrzebach podstawowych (picie, jedzenie, poczucie bezpieczeństwa);
- koncentracja na aktualnej sytuacji, na „tu i teraz”, niechęć do planowania i myślenia o przyszłości;
- utrata perspektywy życiowej oraz nadziei;
- poczucie braku wpływu na zdarzenia
- obniżenie samooceny, poczucia własnej wartości; poczucie wstydu i bycia innym;
- ograniczenie stymulacji zewnętrznej (szczególnie przy długotrwałym unieruchomieniu, leżeniu w łóżku);
- obniżenie motywacji do działania – bierność, nuda.

Stan zdrowia dziecka z chorobą przewlekłą oraz możliwości jego funkcjonowania są zróżnicowane i mogą okresowo się pogarszać. Realizacja przez dziecko z chorobą przewlekłą obowiązku szkolnego na terenie placówki wymaga przygotowania zarówno środowiska fizycznego, jak i kadry szkoły oraz zapewnienia uczniowi bezpieczeństwa i odpowiednich warunków do nauki oraz – w razie potrzeby – udzielenia pomocy.

Wsparcie ze strony szkoły powinno przebiegać na trzech poziomach:

- 1) poziom edukacyjny – dostosowanie procesu edukacyjnego do indywidualnych możliwości i potrzeb ucznia, modyfikacja treści programowych zgodnie z wydolnością fizyczną i wysiłkową ucznia;
- 2) poziom wychowawczy – sprzyjający integracji ucznia z grupą rówieśniczą – uczestnictwo w życiu klasy, szkoły;
- 3) wsparcie emocjonalne – to głównie działania podtrzymujące, towarzyszenie w trudnościach, modyfikacja zachowania wobec ucznia chorego stosownie do jego wieku i potrzeb.

Obowiązki rodzica/opiekuna prawnego dziecka przewlekłe chorego:

- W przypadku ucznia rozpoczynającego naukę w szkole – rodzic najpóźniej w pierwszym dniu nauki szkolnej powinien dostarczyć wychowawcy informacje o stanie zdrowia dziecka, objawach choroby, zagrożeniach zdrowotnych, przyjmowanych lekach i ich wpływie na organizm. Jeśli choroba zostanie zdiagnozowana podczas uczęszczania do szkoły – rodzic powinien niezwłocznie poinformować o tym fakcie wychowawcę.
- Sprawowanie opieki nad uczniem przewlekłe chorym wymaga przekazania przez jego rodziców/opiekunów dyrektorowi placówki istotnych informacji o stanie zdrowia, stosowanej diecie i rozwoju psychofizycznym dziecka. Pozwoli to dyrektorowi na organizację pracy i przygotowanie nauczycieli do sprawowania funkcji opiekuńczych wobec chorego ucznia.
- Rodzic jest zobowiązany do stałej współpracy z wychowawcą dziecka chorego

w zakresie postępowania z dzieckiem na co dzień oraz w sytuacji zaostrzenia objawów czy ataku choroby. Jest zobowiązany do zaopatrzenia dziecka w niezbędne leki czy sprzęty (np. inhalator) bądź dostarczenie ich do szkoły jeśli zachodzi taka konieczność.

W przypadku uzyskania informacji o przewlekłej chorobie ucznia należy wypełnić „Kartę postępowania z uczniem przewlekle chorym”, która stanowi załącznik do Procedury postępowania w przypadku ucznia z chorobą przewlekłą w Szkole Podstawowej nr 3 w Rzeszowie (załącznik nr 1).

Kartę wypełnia higienistka szkolna, wychowawca lub inny nauczyciel wskazany przez dyrektora szkoły, na podstawie dostarczonej dokumentacji medycznej oraz informacji otrzymanych od rodziców/opiekunów prawnych dziecka, którzy poświadczają je swoim podpisem .

Rodzic/opiekun prawny ma obowiązek zapoznania się z Procedurami postępowania w przypadku ucznia z chorobą przewlekłą, co potwierdza własnoręcznym podpisem (załącznik 4).

Zadania dyrektora, pedagoga/psychologa, wychowawcy, innych nauczycieli w procesie edukacji dziecka z chorobą przewlekłą:

- pozyskanie od rodziców/opiekunów prawnych ucznia szczegółowych informacji na temat choroby oraz wynikających z niej ograniczeń w funkcjonowaniu dziecka a także skutków działania leków (mogą mieć wpływ na zachowanie się dziecka lub możliwość efektywnego uczenia się),
- określenie form współpracy szkoły z rodzicami/opiekunami dziecka,
- zorganizowanie szkolenia kadry pedagogicznej oraz pozostałych pracowników szkoły w zakresie postępowania z chorym dzieckiem na co dzień oraz w sytuacji zaostrzenia objawów czy ataku choroby,
- współpraca z higienistką szkolną, która sprawuje opiekę nad uczniem, nawiązanie (w miarę potrzeby) kontaktu z lekarzem prowadzącym dziecko,
- dostosowanie treści, metod i organizacji nauczania do możliwości psychofizycznych dziecka, pomoc uczniowi w nadrabianiu zaległości szkolnych,
- zapewnienie dziecku z chorobą przewlekłą pomocy psychologiczno-pedagogicznej jeśli zachodzi taka potrzeba,
- dostosowanie form i warunków przeprowadzania egzaminów (na podstawie zaświadczenia o stanie zdrowia dziecka, wydanego przez lekarza i zgodnie z jego zaleceniami).

Podawanie leków uczniowi z chorobą przewlekłą

Kiedy występuje konieczność stałego podawania leków w szkole, rodzice są zobowiązani do przedłożenia informacji na jaką chorobę dziecko choruje oraz jakie leki zażywa (nazwę leku, dawkę, sposób podania). Konieczne jest dołączenie zalecenia lekarskiego oraz pisemne upoważnienia dla nauczycieli (załącznik nr 2). Osoby wykonujące to zadanie muszą wyrazić na to zgodę (załącznik nr 3). Pełna dokumentacja (zaświadczenie lekarskie o chorobie przewlekłej, zaświadczenie lekarskie o konieczności przyjmowania leku, wszystkie załączniki) powinny być złożone u wicedyrektora szkoły!

Postępowanie w przypadku nasilenia objawów:

1. W przypadku nasilenia objawów choroby u dziecka podczas pobytu w szkole – niezwłoczne poinformowanie o zaistniałej sytuacji rodziców/opiekunów dziecka przez higienistę, wychowawcę lub innego nauczyciela, dyrektora.
2. W stanach nagłych, gdy stan dziecka nagle się pogorszy i wymagana jest pomoc lekarska –podjęcie działań przedmedycznych oraz wezwanie karetki pogotowia ratunkowego przez dyrektora szkoły.
3. Niezwłoczne powiadomienie rodziców/opiekunów prawnych o zaistniałej sytuacji. Do czasu przybycia pogotowia ratunkowego i przybycia rodziców/opiekunów prawnych – dziecko pozostaje pod opieką higienistki szkolnej, a pod jej nieobecność – wychowawcy, innego nauczyciela, pedagoga/psychologa lub dyrektora.

W przypadku innych problemów zdrowotnych zgłaszanych przez dziecko, np. bólu głowy, podwyższonej temperatury ciała, wymiotów i innych objawów niezagrażających jego zdrowiu i życiu, ale stanowiących dyskomfort zdrowotny i mogących być objawem rozwijającej się choroby – o zaistniałej sytuacji powiadomieni zostają rodzice /opiekunowie prawni dziecka (nauczyciele nie mogą

podawać leków np. przeciwbólowych, gdyż nigdy nie wiadomo, jaka będzie reakcja dziecka na dany lek, a w razie ewentualnych komplikacji należy liczyć się z konsekwencjami zdrowotnymi dla dziecka i prawnymi dla nauczyciela

Załącznik nr 1

KARTA INFORMACYJNA

postępowania z dzieckiem przewlekle chorym w Szkole Podstawowej nr 3 w Rzeszowie

Opracowana dla : ....., klasa .....

1. Uczeń/uczennica choruje na chorobę przewlekłą.....

potwierdzoną przez lekarza ..... dnia .....

2. Objawy choroby.....

.....

3. Nakazy związane z przebywaniem ucznia w szkole:

.....

4. Zakazy związane z przebywaniem dziecka w szkole:

.....

5. Ograniczenia dla dziecka związane z chorobą:

.....

6. W przypadku zaostrzenia objawów lub ataku choroby należy:

.....

7. W przypadku zaostrzenia objawów lub ataku choroby nie wolno:

.....
.....

8. Pierwsza pomoc udzielona uczniowi w Szkole Podstawowej nr 3 polega na:

.....
.....

9. W przypadku zaostrzenia objawów lub zagrożenia zdrowia szkoła niezwłocznie informuje i w miarę potrzeby wzywa:

- Rodziców ucznia (imię, nazwisko, tel. kontakt.).....

.....

- Inną osobę (jw.) .....

- Pogotowie ratunkowe – w przypadku, gdy rodzic/ opiekun prawny nie może bezzwłocznie odebrać dziecka ze szkoły w celu udzielenia mu pomocy medycznej.

10. Inne istotne informacje: .....

.....

.....

(podpis rodziców/opiekunów prawnych)

(podpis wychowawcy klasy)

.....

(data, podpis dyrektora)

Załącznik 2

UPOWAŻNIENIE RODZICÓW/ OPIEKUNÓW PRAWNYCH DO PODAWANIA LEKÓW DZIECKU Z CHOROBAŁ PRZEWLEKŁĄ

Ja, niżej podpisany upoważniam Panią/Pana:

1. ....

2. ....

3. ....

Do podawania mojemu dziecku .....(imię i nazwisko ucznia, klasa)

leku .....

.....

(nazwa leku, dawka, częstotliwość podawania, godzina, okres leczenia, miejsce przechowywania leku)

Do upoważnienia dołączam aktualne zaświadczenie lekarskie z informacją o konieczności podawania leku oraz o jego dawkowaniu.

.....

(data, podpis rodziców/opiekunów prawnych)

Załącznik 3

OŚWIADCZENIE NAUCZYCIELA

Oświadczam, że dobrowolnie zobowiązałam (-em) się do podawania dziecku .....(imię i nazwisko ucznia, klasa)

leku

.....

(nazwa leku, dawka, częstotliwość podawania, godzina, okres leczenia, miejsce przechowywania leku)

Oświadczam, że zostałam (-em) poinformowany o sposobie podawania leku.

.....

(podpis nauczyciela/pracownika szkoły)

Załącznik nr 4

OŚWIADCZENIE RODZICA/OPIEKUNA PRAWNEGO

Ja niżej podpisany/a

.....

oświadczam, że zapoznałem się z treścią procedury postępowania w przypadku ucznia z chorobą przewlekłą i akceptuję jej zasady.

.....

(data, podpis rodzica/opiekuna)